

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІН,
ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ІСПИТ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ОС «МАГІСТР»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 071 «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»**

Затверджено на Вченій раді
економічного факультету
протокол №2 від 24.10.2018

Програму підготували:

к.е.н., доц. Петришин Л.П.,
к.е.н., доц. Гнатишин Л.Б.,
к.е.н., доц. Жидовська Н.М.,
к.е.н., доц. Прокопишин О.С.,
к.е.н., доц. Ціцька Н.Є.
к.е.н., доц. Малецька О.,
к.е.н., доц. Желєзняк А.М.,
к.е.н., доц. Райтер Н.І.,
к.е.н., доц. Крупа О.М.,
к.е.н., ст. викл. Янковська К.С.

Програма обговорена і затверджена на засіданні кафедри обліку та оподаткування
Протокол №1 від 27.08.2018 р.

Завідувач кафедри, к.е.н., доц.

Петришин Л.П.

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Метою кваліфікаційного іспиту є перевірка успішності засвоєння студентами навчального матеріалу, виявлення їх здатності самостійно формулювати та вирішувати професійні завдання. Програму кваліфікаційного іспиту для студентів, що здобувають вищу освіту за освітнім ступенем «Магістр», розроблено з урахуванням вимог навчального плану спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Кваліфікаційний іспит зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» включає дисципліни:

1. Організація бухгалтерського обліку
2. Державний фінансовий контроль
3. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством
4. Адміністрування податків
5. Організація і методика аудиту
6. Облік та оподаткування експортно-імпортних операцій
7. Консолідована фінансова звітність
8. Облік і звітність за міжнародними стандартами
9. Методологія та організація наукових досліджень
10. Фінансовий аналіз

Оцінювання знань та рівня сформованих фундаментальних фахових компетентностей проводиться письмово за білетами. Об'єктом контролю знань студентів є результати виконання завдань теоретичної та практичної складових екзаменаційного білету.

Основними критеріями оцінювання завдань екзаменаційного білету є:

- вміння виділяти істотні положення навчальної дисципліни;
- точність та конкретність відповіді на поставлене питання;
- вміння застосовувати теоретичні знання для аналізу конкретних управлінських ситуацій та вирішення прикладних проблем;
- загальна та професійна мова відповіді.

Компетентності, якими повинен володіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти наведені у табл. 1. Оцінка результатів складання кваліфікаційного іспиту здійснюється за 100-бальною системою контролю знань, прийнятою в університеті та національною шкалою, і відображаються у відповідних відомостях і протоколах роботи Екзаменаційної комісії. Результатом кваліфікаційного іспиту є підсумкова оцінка, максимальне значення якої складає 100 балів.

Таблиця 1

Очікувані результати навчання (компетентності, якими повинен володіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти)

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування із поглибленим рівнем знань та вмінь інноваційного характеру, достатнім рівнем інтелектуального потенціалу для вирішення проблемних професійних завдань
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.</p> <p>ЗК2. Здатність вільно володіти іноземною мовою як засобом професійного спілкування, інструментом підвищення свого професійного та особистісного рівня.</p> <p>ЗК3. Здатність проводити науково-дослідну, аналітичну та інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та їх використання для експертної оцінки господарських ситуацій і прийняття управлінських рішень.</p> <p>ЗК4. Здатність працювати самостійно і в команді з використанням креативних підходів, налагоджувати комунікаційні зв'язки та міжособистісні взаємодії під час вирішення поставлених завдань, а також здатність до розширення профілю своєї професійної діяльності.</p> <p>ЗК5. Здатність здійснювати педагогічну діяльність з використанням інноваційних освітніх технологій.</p> <p>ЗК6. Здатність бути критичним та самокритичним, нести відповідальність за наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень.</p> <p>ЗК7. Здатність володіти інструментальними засобами дослідження, отримання, зберігання, обробки обліково-аналітичної інформації та застосовувати їх під час вирішення поставлених завдань.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати навички публічних ділових і наукових комунікацій з використанням інформаційних технологій задля вирішення поставлених завдань.</p> <p>ЗК9. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу та синтезу інформації в економічних науках.</p>
Фахові компетентності	<p>ФК1. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.</p> <p>ФК2. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства.</p> <p>ФК3. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.</p> <p>ФК4. Вміння формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.</p> <p>ФК5. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.</p>

<p>ФК6. Здатність використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.</p> <p>ФК7. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.</p> <p>ФК8. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.</p> <p>ФК9. Здатність здійснювати діяльність з консультивання власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.</p> <p>ФК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.</p> <p>ФК11. Вміння планувати і проводити наукові дослідження, готувати результати наукових робіт до оприлюднення.</p> <p>ФК12. Вміння застосовувати основи педагогіки і психології у навчально-виховному процесі у вищих навчальних закладах освіти.</p> <p>ФК13. Здатність застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи наукових досліджень, спрямовані на пізнання досліджуваних економічних явищ і процесів.</p> <p>ФК14. Здатність застосовувати отримані нові знання й практичні пропозиції для розв'язання комплексних проблем у сфері обліку, аудиту та оподаткування, а також адаптувати їх до умов змінного середовища та вимог сталого розвитку.</p>
--

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Тема 1. Принципи організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Зміст та передумови організації бухгалтерського обліку. предмет та об'єкти організації бухгалтерського обліку. Методи організації бухгалтерського обліку.

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення облікового процесу та облікова політика підприємства.

Організація нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку. Сутність, значення та формування облікової політики. Порядок розробки робочого плану рахунків. Форми бухгалтерського обліку.

Тема 3. Формування і функціонування облікових підрозділів.

Організаційні форми бухгалтерського обліку. Призначення та функції бухгалтерії. Побудова структури облікового апарату. Підбір кадрів і вимоги до сучасного бухгалтера. Професійна етика бухгалтера. Нормування праці та визначення чисельності облікового апарату. Організаційні регламенти праці облікового апарату та методика їх розробки

Тема 4. Бухгалтерський контроль і юридична відповідальність на підприємстві.

Порядок організації матеріальної відповідальності. Довіреність як договір про повну матеріальну відповідальність. Організація роботи головного бухгалтера. Відповідальність бухгалтера.

Тема 5. Забезпечення ефективного функціонування та розвитку бухгалтерського обліку.

Паспортизація та атестація робочих місць працівників в бухгалтерії. Автоматизована інформаційна облікова система та електронний документообіг. Ефективність заходів з удосконалення організації бухгалтерського обліку.

Тема 6. формування системи документування господарських операцій та документообігу.

Загальна побудова облікового процесу. Організація облікових номенклатур. Організація документування господарських операцій. Організація документообігу.

Тема 7. Виконання індивідуальної роботи

Виконання індивідуальної роботи згідно переліку завдань. Доповідь чи презентація на засіданні наукового студентського гуртка. Публікації (тези, доповіді)

Тема 8. Особливості організації обліку активів, капіталу, зобов'язань.

Організація обліку власного капіталу. Організація обліку зобов'язань та оплати праці. Організація обліку необоротних активів та запасів. Організація обліку коштів та розрахунків.

Тема 9. Організаційні засади обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства.

Нормативна база та облікова політика в частині обліку витрат і фінансових результатів діяльності. Організація обліку витрат діяльності. Організація обліку доходів від реалізації. Організація обліку фінансових результатів.

Тема 10. Організація управлінського обліку та узагальнення даних для цілей управління.

Нормативна база та облікова політика щодо управлінського обліку. Внутрішня управлінська звітність: принципи формування і подачі для прийняття управлінських рішень

Тема 11. Формування та опрацювання фінансової, управлінської й податкової звітності.

Принципи підготовки звітів. Облікова політика в частині узагальнення даних для складання звітності. Організація складання та подання фінансової, податкової і статистичної звітності.

Тема 12. Система захисту облікової інформації.

Захист інформації на паперових носіях. Особливості захисту інформації в електронному середовищі

Список рекомендованої літератури

1. Організація обліку: навч. посіб. / Л.Б. Гнатишин, О.С. Прокопишин. – Львів : «Магнолія 2006», 2014. – 432 с.
2. Організація бухгалтерського обліку : навч. посібник / за ред. В. С. Леся. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 696 с.
3. Дерев'яно С. Формування облікової політики на підприємстві / С. Дерев'яно // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2007. – № 12. – С. 2-10.
1. Державний класифікатор України. Класифікатор професій і вимог ДК 003-95 : наказ Держстандарту України від 27.07.1995 р. № 257 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v257u217-95>.
2. Дерій В.А. Організація бухгалтерського обліку в підприємстві : курс лекцій / В. А. Дерій. – Тернопіль : Джура, 2003. – 92 с.
3. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Вип. 1. Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності : наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 р. № 336 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0336203-04>.
4. Житний П. Принципи формування облікової політики / П. Житний // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – № 4. – С. 25-28.
5. Кундря-Висоцька О.П. Організація обліку : навч. посібник / О. П. Кундря-Висоцька. – Львів : ЛБІ НБУ, 2006. – 223 с.
6. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів : Наказ Міністерства аграрної політики України від 29.12.2006 р. № 1315 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=98&ArtID=876>.
7. Методичні рекомендації з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів та незавершеного виробництва сільськогосподарських підприємств : наказ Міністерства аграрної політики України від 04.12.03 р. № 37-27-12/14023 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uazakon.com/documents/date_42/pg_ikcroi.htm.
8. Методичні рекомендації з організації та ведення бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарствах : Наказ Міністерства аграрної політики України від 02.07.2001 р. № 189 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nau.kiev.ua>.
9. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затв. наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. № 132 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=98&ArtID=876>.
10. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України 28.03.2013 р. № 433 (із змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://http://buhgalter911.com/Res/Zakoni/MetodRek/metod_fin_otch_433.aspx.
11. Методичні рекомендації щодо застосування регістрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств : Наказ Міністерства аграрної політики України від 04.06.2009 р. № 390 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=98&ArtID=876>.
12. Міжгалузеві нормативи чисельності працівників бухгалтерського обліку : Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 26 вересня 2003 р. № 269 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN7694.html.
13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 7.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

14. Пархоменко В. Документальне забезпечення основ бухгалтерського обліку / В. Пархоменко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – № 3. – С. 11-15.
15. Податковий Кодекс // Голос України. – 2010. – 04 грудня.
16. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : Постанова правління НБУ від 15.12.2004 р. № 637 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua.
17. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. № 88 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.
18. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей : Постанова КМУ від 22.01.96 р. № 116 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/116-96-п>.
19. Порядок зберігання електронних документів в архівних установах : Наказ Державного комітету архівів України від 25.04.2005 р. № 49 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0627-05>.
20. Правдюк Н. Л. Формування облікової політики в управлінні сільськогосподарськими підприємствами / Н. Л. Правдюк // Економіка АПК. – 2005. – № 8. – С. 79–85.
21. Правила роботи архівних підрозділів органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій : Наказ Державного комітету архівів України від 16.03.2001 р. № 16 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0407-01>.
22. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 року // Бухгалтерський облік і аудит. – 1999. – № 6. – С. 9-16.
23. Про електронний цифровий підпис : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/852-15>.
24. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.
25. Про Національний архівний фонд та архівні установи : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3814-12>.
26. Професійні вимоги до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ : Розпорядження державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 13.07.2004 р. № 1590 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://legalaid.ua/profesijni-vymohy-do-kerivnykiv-ta-holovnyh-buhhalteriv-finansovyh-ustanov/>.
27. Пушкар М. С. Облікова політика і звітність : навч. посібник / М. С. Пушкар. – Тернопіль : Карт-бланш, 2003. – 141 с.
28. Сльозко Т. М. Організація обліку : навч. посібник / Т. М. Сльозко. – К. : Центр учбової літератури, 2006. – 224 с.
29. Сук Л. Організація документування господарських операцій та документообігу / Л. Сук, П. Сук // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2007. – № 18. – С. 6-18.

2. ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ

Тема 1. Суть державного фінансового контролю та його роль в управлінні державними фінансами

Поняття, суть, значення державного фінансового контролю в сучасних умовах господарювання. Предмет та об'єкти державного фінансового контролю. Принципи здійснення контролю. Види контролю. Суб'єкти контролю. Органи контролю та їх характеристика. Правові засади здійснення державного фінансового контролю в Україні.

Тема 2. Контрольно-ревізійний процес: планування та організація здійснення

Планування ревізійної роботи в системі структурних підрозділів державної аудиторської служби України. Порядок складання й затвердження планів, унесення змін протягом поточного року. Координація діяльності контролюючих органів. Ревізійний процес та його учасники. Основні етапи ревізії та їхня сутність. Особливості організації та проведення ревізії за поданням правоохоронних органів. Облік і звітність з контрольно-ревізійної роботи.

Тема 3. Державна аудиторська служба України та її функції

Завдання та основні функції Державної аудиторської служби України. Організаційна структура Державної аудиторської служби України. Права, обов'язки та відповідальність Державної аудиторської служби України. Взаємодія Державної аудиторської служби України з іншими контролюючими та правоохоронними органами.

Тема 4. Контроль за здійсненням операцій у бюджетних установах

Мета, об'єкти та порядок проведення перевірки бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Контроль дотримання чинного законодавства при складанні та затвердженні кошторисів доходів і видатків. Порядок застосування фінансових санкцій за допущені бюджетні правопорушення. Адміністративна відповідальність за допущені посадовими особами фінансові порушення.

Тема 5. Контроль виконання коштів місцевих бюджетів

Завдання та основні напрями контролю фінансових органів місцевих державних адміністрацій. Основні напрями контролю використання бюджетного фінансування підприємницьких структур. Контроль використання бюджетного фінансування в пріоритетних галузях економіки та на окремих підприємствах України. Контроль виконання цільових програм за рахунок державного та місцевих бюджетів.

Тема 6. Контроль ефективності використання коштів державного бюджету Рахунковою палатою

Мета та основні завдання перевірок і ревізій. Перевірка правомірності видання центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів, які змінюють положення законів України, регулюють питання використання інших коштів. Контроль касового та фактичного виконання Державного бюджету. Методичні прийоми та способи виявлення порушень і зловживань. Узагальнення та систематизація матеріалів контролю.

Тема 7. Фіскальна служба України як орган державного фінансового контролю за діяльністю підприємства

Структура органів державної фіскальної служби та їх права. Види податкових перевірок і їх планування. Порядок застосування фінансових санкцій та стягнення податкової заборгованості. Оскарження рішень державної фіскальної служби. Фінансова міліція: функції, права, обов'язки. Митний контроль в Україні.

Тема 8. Контроль в системі казначейства України

Мета та основні завдання контролю. Нормативно-правова база контролю виконання державного бюджету. Контроль надходження коштів державного бюджету на єдиний казначейський рахунок. Ревізія реєстраційних рахунків та рахунків розпорядників коштів державного бюджету. Прийняття рішень за матеріалами контролю. Взаємодія органів Державної казначейської служби України з органами ДФСУ та Держаудитслужби.

Тема 9. Контрольні функції Національного банку України

Роль, значення і структура Національного банку України. Функції та операції Національного банку України. Контроль за дотриманням комерційними банками економічних нормативів.

Перевірка правильності здійснення операцій з готівкою підприємствами, організаціями, закладами.

Тема 10. Внутрішній (відомчий) фінансовий контроль у системі виконавчої влади

Мета та основні завдання внутрішнього (відомчого) фінансового контролю. Особливості організації внутрішнього фінансового контролю. Особливості проведення внутрішнього фінансового контролю. Узагальнення та систематизація результатів ревізій та перевірок.

Тема 11. Діяльність інших державних і недержавних органів у сфері фінансового контролю

Митний контроль в Україні та його характеристика. Контрольна діяльність Антимонопольного комітету України. Контрольні функції Фонду державного майна України і його регіональних представництв. Організація державного контролю за формуванням цін в Україні та якістю товарів, продукції (робіт, послуг) . Контрольні функції апарату Президента України. Парламентський контроль за державними і місцевими фінансовими ресурсами. Застосування громадського контролю.

Тема 12. Узагальнення результатів контролю та формування контрольно-ревізійної інформації в Держаудитслужбі України

Вимоги до оформлення результатів ревізії в Держаудитслужбі. Порядок розгляду матеріалів ревізії. Реалізація результатів ревізії, контроль за їх виконанням та розгляд скарг на дії службових осіб.

Список рекомендованої літератури

1. Білуха М. Стандарти державного фінансового контролю // Бухг. облік і аудит. – 2005. – №11. – С.45–48.
2. Білуха М.Т.Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит: Підручник / М.Т. Білуха, Т.В. Микитенко. – К.: Українська академія оригінальних ідей, 2006. – 888 с.
3. Бутко А.Д., Марченко Б.М. Внутрішній фінансовий контроль у системі фінансового контролю держави // Фінанси України. – 2009. – №8. – С.127–136.
4. Бюджетний Кодекс України від 08.07.2010 року № 2456-VI (зі змінами).
5. Вітвицька Н. С., Чумакова І. Ю. Коцупатрий М. М., Фенченко М. Т. Державний фінансовий контроль: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни/ Н.С.Вітвицька, І. Ю.Чумакова, М. М.Коцупатрий, М. Т.Фенченко - К.: Центр учбової літератури, 2008. — 282 с.
6. Гуцаленко Л. В. Державний фінансовий контроль:навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Л. В. Гуцаленко, В. А. Дерій, М. М. Коцупатрий — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 424 с. — ISBN 978-966-364-877-4.
7. Германчук О.І. Державний фінансовий контроль: ревізія та аудит / О.І. Германчук, І.Б. Стефанюк, Н.І.Рубан, В.Т.Александров, О.І. Назарчук. – Київ: НВП „АВТ”, 2007. – 424 с.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення (КУпАП) від 7 грудня 1984 № 8073–X (із змінами і доповненнями).
9. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року №2341–III.
10. Перманчук П.К. Державний фінансовий контроль: ревізія та аудит / П.К.Перманчук, І.Б.Стефанюк.– К.: АВТ, 2007. – 423 с.
11. Податковий кодекс України : від 02.12.2010 р. № 2755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – №13–14, № 15–16, № 17. – Ст. 112.
12. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26 листопада 1993 р., № 3659 – XII.
13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. №996–XIV (зі змінами і доповненнями).
14. Про Рахункову палату: Закон України від 11.07.1996 року № 315/96- ВР (із змінами).
15. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 року № 2939- XII (в редакції Закону № 5463-VI від 16.10.2012 року).

16. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 року №877-V.
17. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 12 грудня 2000 р., № 2121-III.
18. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Правління НБУ від 19 лютого 2001р., № 72.
19. Положення про Державну аудиторську службу України від 3 лютого 2016 р. № 43. (із змінами та доповненнями).
20. Положення про Державну казначейську службу України від 13.04.2011 року № 460/2011 (зі змінами).
21. Положення про Державну фіскальну службу України» від 21.05.2014 року № 236 (зі змінами).
22. Порядок взаємодії між органами державної контрольно–ревізійної служби та органами прокуратури, внутрішніх справ і Служби безпеки України» затверджений Головним контрольно–ревізійним управлінням України, Міністерством внутрішніх справ України, Службою безпеки України та Генеральною прокуратурою України: Наказ Головки КРУ від 19.10.2006 р., № 346(зі змінами і доповненнями).
23. Усач Б. Ф. Контроль і ревізія [Текст] : Підручник / Б. Ф. Усач. — К. : Знання, 2007. — 263с.
24. Хмельков А. В. Державний фінансовий контроль : Навчальний посібник / А. В. Хмельков. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 549 с.
25. Чумакова І.Ю., Шульга Н.В., Петрик О.А. Державний фінансовий контроль:підручник / І.Ю Чумакова, Н.В.Шульга, О.А. Петрик - К.:КНЕУ, 2013.- 412с.

3. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Тема 1. Суть і місце облікової інформації в управлінні підприємством

Економіко-правові передумови використання бухгалтерської інформації для управління. Поняття бухгалтерської інформації. Властивості бухгалтерської інформації.

Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством

Концептуальні засади побудови бухгалтерського обліку в управлінні підприємством. Предметна сутність бухгалтерського обліку та його конкретизація в об'єкти управління. Основи методології бухгалтерського обліку в управлінні. Організаційна побудова бухгалтерського обліку в управлінні підприємством.

Тема 3. Принципи, методики і техніка підготовки управлінської бухгалтерської звітності

Формування системи внутрішньої управлінської звітності. Принципи формування внутрішньої управлінської звітності. Підготовка внутрішньої (управлінської) бухгалтерської звітності.

Тема 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень

Методологічні аспекти вивчення методів прогнозування в прийнятті управлінських рішень. Теоретичні аспекти дослідження методів прогнозування в прийнятті управлінських рішень. Роль та основні проблеми прогнозування в прийнятті управлінських рішень. Шляхи оптимізації прогнозування в прийнятті управлінських рішень.

Тема 5. Облікова політика в ціноутворенні

Ціноутворення на різних типах світових товарних ринках. Практика і методи визначення зовнішньоторговельних цін. Облікова політика у системі інших політик підприємства. Місце розпорядчого документу про облікову політику у системі внутрішніх регламентів підприємства. Формування облікової політики підприємства.

Тема 6. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством

Обліково-аналітичне забезпечення як компонент інформаційного забезпечення управління підприємством. Збалансована система показників: pro et contra.

Тема 7. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку

Якісні характеристики класифікації бухгалтерської інформації. Напрямки класифікації бухгалтерської інформації.

Тема 8. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством

Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Національні стандарти обліку, їх сутність та призначення. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, їх суть та призначення. Відмінності між П(С)БО, НП(С)БО і МСБО. Фінансова звітність як компонент інформаційного забезпечення управління підприємством. Інтегрована модель звітності у реалізації концепції сталого розвитку.

Тема 9. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства

Фактори та інструменти управління вартістю підприємства. Завдання обліку в концепції управління вартістю підприємства.

Тема 10. Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень

Загальні засади розвитку екологічного менеджменту. Екологічний облік в системі бухгалтерського обліку. Екологічні витрати та екологічні зобов'язання. Екоконтролінг та екологічний аудит.

Тема 11. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень

Загальні засади розвитку соціального обліку. Соціальні рішення і ризики. Аудит соціально-орієнтованих витрат.

Тема 12. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства

Сутність ризиків у діяльності підприємства. Види ризиків, їх характеристика. Методологічні засади ризиків та їх особливості. Бухгалтерський облік при дослідженні ризиків специфіки діяльності підприємства.

Список рекомендованої літератури

1. Атамас П. Й. *Управлінський облік* : навч. посіб. : 2-ге вид. / П. Й. Атамас. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 440 с.
2. *Бухгалтерський облік на підприємствах АПК* : посібник по застосуванню рекомендацій з управлінського обліку та визначення собівартості / за ред. Ю. Я. Лузан, В. М. Жук. – К. : ІАЕ, 2008. – 395 с.
3. Бутинець Ф. Ф. *Бухгалтерський фінансовий облік* : підручник [для студ. спец. «Облік і аудит» вищих навч. закл.] / за ред. Ф. Ф. Бутинця. – 7-ме вид., доп. і переробл. – Житомир : Рута, 2006. – 832 с.
4. Вербило О. Ф. *Бухгалтерський облік у промислових і агросервісних підприємствах* : підручник : доп. і переробл. / Вербило О. Ф., Камінська Т. Г., Коробова Н. М. ; за ред. Вербило О. Ф. – К. : Каравела, 2013. – 360 с.
5. Герасимчук З. В. *Фінансовий менеджмент* : навч. посіб. / З. В. Герасимчук, І. М. Вахович. – Луцьк : Надстир'я, 2007. – 412 с.
6. Гнатишин Л. Б. *Організація обліку* : навч. посіб. / Л. Б. Гнатишин, О. С. Прокопишин. – Львів : Магнолія 2006, 2014. – 432 с.
7. Друрі К. *Управлінський і виробничий облік* : підручник : пер. з англ. / К. Друрі. – М. : ЮНПІ-ДАНА, 2002.
8. *Економічна безпека підприємств, організацій та установ* : [навч. посіб. для вищ. навч. закл.] / В.Л. Ортинський, І.С. Керницький, З.Б. Живко та ін. – К. : Алерта, 2009. – 544 с.
9. Іванюта П. В. *Внутрішньогосподарський (управлінський) облік у виробничих підрозділах сільськогосподарських господарюючих суб'єктів* : навч. посіб. / П.В. Іванюта, З.М. Левченко. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 368 с.
10. Карпенко О. В. *Управлінський облік: методика викладання у вищій школі* : навч. посіб. / О. В. Карпенко. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 244 с.
11. Кузнецова С. А. *Бухгалтерський облік в управлінні підприємством* : [навч. посіб.] / С.А. Кузнецова. – Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2008. – 230 с.
12. Кузнецова С. А. *Бухгалтерський облік в системі формування управлінської інформації: методологія та практика* : [монографія] / С.А. Кузнецова. – Мелітополь : Таврійській державний агротехнологічний університет, 2007. – 297 с.
13. Кузнецова С. А. *Організація облікової інформації в управлінні діяльністю суб'єктів господарювання* : [монографія] / С.А. Кузнецова. – Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2008. – 224 с.
14. Кузнецова С. А. *Синергетичний розвиток бухгалтерського обліку для становлення економіки знань в Україні* : [монографія] / С.А. Кузнецова. – Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2010. – 148 с.
15. Кузнецова С.А. *Синергія бухгалтерської звітності в управлінні АПК України* : монографія / Кузнецова С. А., Кучеркова С. О. / за заг. ред. С. А. Кузнецової. – Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2009. – 156 с.
16. Кулик В.А. *Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку* : монографія / В. А. Кулик. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2014. – 373.
17. Лень В. С. *Стандарти бухгалтерського обліку в Україні* : навч. посіб. / В.С. Лень. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 440 с.
18. *Облік сільськогосподарської діяльності* : навч. посіб. / за ред. Жука В. М. – К. : Юр-Агро-Веста, 2007. – 308 с.
19. Пантелєєв В. П. *Внутрішній аудит* : навч. посіб. / В. П. Пантелєєв, М.Д. Корінько ; за ред. В.О. Шевчука. – К., 2006. – 247 с.
20. Рудницький В. С. *Організація первинного обліку та економічного аналізу* : навч. посіб. / В. С. Рудницький. – К. : Професіонал, 2004. – 480 с.

21. Садовська І. Б. Управлінський облік : навч. посіб. / І. Б. Садовська, Н. В. Тлужкевич, М. П. Гарасим. – Луцьк : Редакційно-видавничий відділ ЛНТУ, 2010. – 448 с.
22. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: Основи теорії та концептуальні засади побудови : навч.-метод. посібник / В. В. Сопко, О. В. Сопко. – К. : Знання України, 2003. – 231 с.
23. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : навч. посіб. – К. : КНЕУ, 2006. – 526 с.
24. Стратегічний управлінський облік : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В.Р. Шевчук ; за ред. О.М. Ковалюка. – К. : Алерта, 2009. – 176 с.
25. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник / Н. М. Ткаченко. – 5-те вид., доп. і перероб. – К. : Алерта, 2011. – 976 с.
26. Фаріон І. Д. Управлінський облік : підручник / І. Д. Фаріон, Т. М. Писаренко. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 792 с.
27. Фінансовий та управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах : підручник / [М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко, М. І. Беленкова та ін.] ; за ред. проф. М. Ф. Огійчука. – 6-те вид, перероб. і доп. – К. : Алерта, 2011. – 1042 с.
28. Хомин П. Я. Формування звітності в підсистемах фінансового, управлінського й податкового обліку : монографія / П. Я. Хомин. – Тернопіль : Економічна думка, 2004. – 288 с.
29. Шайкан А. В. Формування інструментарію бухгалтерського обліку у стратегічному управлінні промисловим підприємством : монографія / А. В. Шайкан, Є. В. Афанасьєв ; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – Кривий Ріг : Чернявський Д. О., 2011. – 156 с.
30. Шевчук В. Р. Стратегічний управлінський облік / В. Р. Шевчук. – К. : Алерта, 2009. – 176 с.
31. Управлінський облік у сільському господарстві : навч. посіб. / І.Г. Костирко, Л.О. Любас, Г.В. Батюк, Н.Є. Ціцька. – Львів : ЛьвЦНТЕІ, 2010. – 256 с.

4. АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ

Тема 1. Сутність адміністрування податків

Сутність адміністрування податків. Елементи адміністрування податків.

Тема 2. Організація обліку платників податків органами державної фіскальної служби

Первинний облік платників податків. Вторинний облік платників податків.

Тема 3. Склад та функції контролюючих органів

Структура контролюючих органів. Функції податкових органів. Завдання, права, обов'язки і відповідальність працівників державної фіскальної служби. Права і обов'язки суб'єктів адміністрування податків.

Тема 4. Порядок та строки подання податкової декларації

Податкова декларація. Строки подання декларації. Порядок подання податкової декларації платниками податків. Структура податкової декларації. Форми податкових декларацій. Порядок складання звітності з податку на прибуток підприємства.

Тема 5. Визначення податкового зобов'язання контролюючим органом.

Поняття «податкове» зобов'язання. Визначення суми податкового зобов'язання. Порядок взаємозв'язання з платниками та закриття особових рахунків. Узгодження податкових зобов'язань.

Тема 6. Податкові повідомлення.

Податкове повідомлення. Форма та склад реквізитів. Процес складання податкових повідомлень. Податкові вимоги. Процес направлення податкових вимог.

Тема 7. Податковий борг. Списання безнадійного податкового боргу.

Поняття «податковий борг». Джерела погашення податкового боргу. Списання і розстрочення податкового боргу. Погашення податкового боргу в разі ліквідації та реорганізації платника податків. Погашення податкового боргу державних підприємств, які не підлягають приватизації, та комунальних підприємств. Порядок виконання грошових зобов'язань фізичних осіб у разі їх смерті або визначення безвісно відсутніми чи недієздатними, а також неповнолітніх осіб. Зміст та порядок виникнення безнадійного податкового боргу. Порядок списання безнадійного податкового боргу.

Тема 8. Податкова застава. Адміністративний арешт активів.

Поняття «Податкова застава». Випадки виникнення права податкової застави. Звільнення від податкової застави. Продаж майна, що перебуває у податковій заставі. Поняття «адміністративний арешт активів». Порядок застосування арешту активів.

Тема 9. Розстрочення та відстрочення податкових зобов'язань платника податків.

Поняття «розстрочення та відстрочення податкових зобов'язань». Органи, які приймають рішення про розстрочення та відстрочення податкових зобов'язань. Сплата розстрочених (відстрочених) сум та нарахованих процесів.

Тема 10. Види та способи здійснення правопорушень у сфері податкового законодавства. Штрафні санкції та пеня.

Відповідальність платників податків щодо порушення податкового законодавства. Адміністративна відповідальність платника податків за податкове правопорушення. Кримінальна відповідальність платника податку за податкове правопорушення. Податок нарахування штрафних санкцій (штрафів).

Тема 11. Конфлікт інтересів. Податкові роз'яснення. Строки давності.

Правила та порядок застосування конфлікту інтересів. Податкове роз'яснення. Строки давності.

Список рекомендованої літератури

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14/>.

3. Порядок надіслання Контролюючим органам податкових повідомлень-рішень платниками податків МФУ, Наказ від 28.12.2015 № 1204– Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show>.

4. Про затвердження Порядку оформлення і подання скарг платника податків та їх розгляду контролюючими органами, Мінфін України; Наказ, Порядок від 21.10. 2015 №916 – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show>.

5. Кодекс адміністративного судочинства України, Стаття 183-3. «Особливості провадження у справах за зверненням органів ДПС» – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show>.

6. Порядок направлення органами доходів і зборів податкових вимог платникам податків Міндоходів, наказ від 10,10,2013 р. № 576– Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show>.

5.ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ

Тема 1. Організація діяльності аудиторської фірми

Визначення аудиторської фірми як юридичної особи, створеної відповідно до законодавства з питань діяльності господарських товариств, яка має право вести виключно аудиторську діяльність. Порядок та умови створення аудиторських фірм. Поділ забезпечення аудиторських фірм на інформаційне, методичне, технічне, ергономічне та ін. Звітність аудиторських фірм.

Тема 2. Організація процесу аудиторської перевірки фінансової звітності та її інформаційне забезпечення

Якісні характеристики фінансової звітності та її користувачі. Основні процедури та методика перевірки обліку і фінансової звітності. Послідовність аудиторської перевірки звітності. Аудит активів і пасивів підприємства. Методика дослідження форм фінансової звітності. Аудит облікової політики. Аналіз стану та результатів діяльності підприємства при проведенні аудиту.

Тема 3. Організація внутрішнього аудиту

Сутність внутрішнього аудиту та його місце в системі внутрішнього контролю, його організація і необхідність. Об'єкти внутрішнього аудиту. Формування методології внутрішнього аудиту. Організаційна структура та вимоги до служби внутрішнього аудиту. Функції служби внутрішнього аудиту.

Тема 4. Організація праці аудиторів

Професійна етика аудиторів. Організація оплати праці аудиторів та її стимулювання. Права, обов'язки та відповідальність аудиторів. Організація праці аудитора як співробітника аудиторської фірми. Організація праці аудитора з виконання аудиторської перевірки.

Тема 5. Організація і методика аудиту установчих документів, облікової політики та власного капіталу

Законодавча та нормативні бази аудиту установчих документів та облікової політики. Джерела інформації аудиту установчих документів та облікової політики і аудиторські процедури, які використовуються під час аудиторської перевірки. Типові порушення, які зустрічаються під час аудиту установчих документів та облікової політики.

Тема 6. Організація і методика аудиту необоротних активів

Завдання аудиту основних засобів. Аудит збереження та руху основних засобів. Аудит нарахування і використання амортизаційних відрахувань. Аудит передачі в оренду основних засобів. Аудит витрат на ремонт основних засобів. Перевірка оцінки основних засобів. Перевірка правильності відображення в обліку операцій, пов'язаних із рухом основних засобів. Аудит списання основних засобів. Аудит амортизаційних відрахувань. Перевірка правильності відображення в обліку результатів переоцінки основних засобів. Аудит нематеріальних активів.

Тема 7. Організація і методика аудиту грошових коштів і дебіторської заборгованості

Аудит касових операцій. Аудит операцій по рахунках у банку. Аудит дебіторської заборгованості. Законодавча та нормативні бази аудиту грошових коштів і дебіторської заборгованості. Джерела інформації аудиту грошових коштів і дебіторської заборгованості. Процедури аудиту грошових коштів і дебіторської заборгованості. Робочі документи аудитора, які складаються під час аудиту грошових коштів і дебіторської заборгованості. Типові порушення, які трапляються під час аудиту грошових коштів і дебіторської заборгованості.

Тема 8. Організація і методика аудиту запасів і незавершеного виробництва

Завдання аудиту матеріальних цінностей, основні об'єкти аудиту матеріальних цінностей. Джерела інформації для перевірки. Основні нормативні документи, які використовуються для перевірки матеріальних цінностей та МШП. Аудит складського господарства і збереження ТМЦ, оприбуткування продукції власного виробництва, надходження та вибуття ТМЦ. Перевірка дотримання нормативів запасів ТМЦ.

Тема 9. Організація і методика аудиту зобов'язань

Аудит поточних зобов'язань. Аудит довгострокових зобов'язань. Законодавча та нормативна бази аудиту зобов'язань. Джерела інформації аудиту зобов'язань. Процедури аудиту зобов'язань. Робочі документи аудитора, які складаються під час аудиту аудиторської діяльності.

Тема 10. Організація і методика аудиту праці та її оплати

Мета і завдання аудиту праці та її оплати. Особливості нормативної бази аудиту дотримання трудового законодавства і розрахунків з оплати праці. Оцінка внутрішнього контролю дотримання трудового законодавства і обліку розрахунків з оплати праці. Програма аудиту дотримання трудового законодавства і розрахунків з оплати праці. Перевірка відповідності залишків у регістрах аналітичного й синтетичного обліку розрахунків з оплати праці. Перевірка правильності віднесення витрат з оплати праці на собівартість продукції. Вибіркова перевірка правильності утримань із заробітної плати. Аудит відображення операцій з оплати праці на рахунках бухгалтерського обліку та відображення даних у фінансовій звітності клієнта. Документальне оформлення результатів аудиту дотримання трудового законодавства і розрахунків з оплати праці.

Тема 11. Організація і методика аудиту витрат виробництва та собівартості продукції (робіт, послуг)

Аудит витрат виробництва продукції рослинництва. Аудит витрат виробництва продукції тваринництва. Аудит допоміжних виробництв. Аудит загальновиробничих витрат. Законодавча та нормативна бази аудиту витрат та собівартості продукції. Джерела інформації аудиту витрат та собівартості продукції. Процедури аудиту витрат та собівартості продукції. Вибіркова перевірка складу статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг). Перевірка правильності оприбуткування продукції з виробництва. Перелік виявлених помилок і порушень при аудиті виробничої собівартості. Аудит витрат діяльності. Робочі документи аудитора, які складаються під час аудиту.

Тема 12. Організація і методика аудиту формування доходів і фінансових результатів

Організаційні основи аудиту доходів і фінансових результатів. Методика аудиту доходів і фінансових результатів. Законодавча та нормативні бази аудиту доходів і фінансових результатів. Джерела інформації аудиту доходів і фінансових результатів. Процедури аудиту доходів і фінансових результатів. Робочі документи аудитора, які складаються під час аудиту доходів і фінансових результатів. Типові порушення, які зустрічаються під час аудиту доходів і фінансових результатів.

Тема 13. Організація аудиту супутніх аудиту послуг

Особливості організації аудиторських послуг. Порядок надання документації організаційного характеру. Порядок проведення аудиторських послуг та оформлення підсумкової документації. Організаційні та методологічні засади виконання оглядової перевірки звітності, супутніх та інших послуг аудиту.

Тема 14. Організація аудиту в комп'ютерному середовищі

Особливості аудиту в комп'ютерному середовищі. Вимоги до аудиту в комп'ютерному середовищі та його організація. Особливості планування і проведення аудиту за допомогою комп'ютера. Програмне забезпечення для аудитора. Методика проведення аудиту в умовах комп'ютерного середовища. Оцінка ризику ефективності контролю в комп'ютерному середовищі. Вплив системи електронної обробки даних на оцінку системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю.

Тема 15. Інформаційне забезпечення аудиту

Сутність і зміст, інформаційного забезпечення аудиту. Класифікація інформації аудиту за різними ознаками (зміст інформації, характер оцінки об'єктів аудиту, суб'єкт аудиту та ін.). Систематизація інформаційного забезпечення аудиту в розрізі стадій його процесу. Організація технічного забезпечення аудиту.

Тема 16. Проблеми і перспективи розвитку аудиту в Україні

Проблеми підготовки та перепідготовки кадрів аудиторської діяльності. Проблеми організаційного характеру та методологічного забезпечення. Проблеми незавершеності підготовки законодавчих актів аудиторської діяльності та застосування міжнародних нормативів аудиту у практиці аудиторської діяльності на Україні. Тенденції збільшення у структурі послуг консультаційної діяльності.

Список рекомендованої літератури

1. Іванова Н.А. Організація і методика аудиту: [навч. посіб.] / Н.А. Іванова, О.В. Ролінський. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 216 с.
2. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. Підручник. – К.: Каравела, 2012. – 54 с.
3. Огійчук М. Ф. Аудит: організація і методика: [навч. посіб.] / М.Ф. Огійчук, І.Т. Новіков, І.І.Рагуліна. – К.: Алерта, 2010. – 584 с.
4. Аудит [Практикум : навчальний посібник] / І. Г. Костирко, Г. В. Сиротюк, Н. М. Жидовська, Є. В. Савченко. - Львів : СПОЛОМ, 2011. – 298 с.
5. Білик М.Д. Організація і методика аудиту сільськогосподарських підприємств / М.Д. Білик. Підручник. – К.: КНЕУ, 2004. – 628 с.
6. Дмитренко І.М. Аудит (за міжнародними стандартами) : [навч. посіб.] / І.М. Дмитренко. – К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 398 с.
7. Даньків Й.Я. Стандартизація обліку і аудиту: [навч. посіб.] / Й.Я. Даньків, М.Р. Лучко, М.Я. Остап'юк. – 2-ге вид, випр. і доп. – К.: Знання, 2006. - 350 с.
8. Дорош Н.І. Аудит: методологія і організація: [монографія] / Н.І. Дорош. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2001. – 402 с.
9. Ільїна С.Б. Основи аудиту / С.Б. Ільїна. – К.: Кондор, 2009. - 378 с.
10. Кадуріна Л.О. Основи аудиту: [навч. посіб.] / Л.О. Кадуріна. – К. – Видавничий Дім «Слово», 2003. – 184 с.
11. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2012 року, частина 1, 2013. – 1026 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.apu.com.ua/files/temp/Audit_2012_1.pdf
12. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2012 року, частина 2, 2013. – 373 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.apu.com.ua/files/temp/Audit_2012_2.pdf
13. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22 квітня 1993 року № 3125 – XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://apu.com.ua/content.php?lang=ukr&c=page.php&id=1>.
14. Сиротюк Г.В. Організація і методика аудиту : тестові завдання: [навч. посіб.] / Г.В. Сиротюк, І.Г. Костирко. – Львів, 2009. – 88 с.
15. Сиротюк Г.В. Аудит : Курс лекцій / Г.В. Сиротюк. – Львів, 2009. – 150

6. ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Тема 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Зовнішньоекономічна діяльність, як предмет та об'єкт обліку. Принципи зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності та порядок їх реєстрації. Основи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку

Поняття та види зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Особливості укладання та виконання договорів в зовнішньоекономічній діяльності. Зміст і структура зовнішньоекономічного договору (контракту). Характеристика базисних умов поставок. Відображення в обліку зобов'язань за зовнішньоекономічними контрактами.

Тема 3. Міжнародні розрахунки при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності

Сутність і способи розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності. Розрахунки банківським переказом. Акредитивна форма розрахунків. Інкасова форма розрахунків. Розрахунки у формі відкритого рахунка. Розрахунки за допомогою чеків. Факторингові операції. Розрахунки за допомогою векселів.

Тема 4. Облік валютно-фінансових операцій

Поняття валютних цінностей та операції з ними. Рахунки в банках в іноземній валюті. Курсові різниці: поняття, порядок визначення та відображення в обліку. Купівля-продаж валюти: бухгалтерський і податковий облік.

Тема 5. Загальні засади експортно-імпортних операцій

Види цін у зовнішньоекономічній діяльності. Порядок формування цін. Види митних платежів і методи визначення митної вартості. Митне оформлення при здійсненні експортно-імпортних операцій.

Тема 6. Облік та оподаткування експортних операцій

Поняття експортних операцій та їх регулювання. Облік та оподаткування експортних операцій. Бухгалтерський та податковий облік експорту робіт (послуг). Облік авансів, одержаних від іноземних покупців.

Тема 7. Облік та оподаткування імпортних операцій

Поняття імпортних операцій та їх регулювання. Терміни проведення розрахунків за імпортними операціями. Облік та оподаткування імпортних операцій. Бухгалтерський та податковий облік імпорту робіт і послуг.

Тема 8. Облік та оподаткування товарообмінних операцій (бартерних) та операцій з давальницькою сировиною

Поняття зовнішньоекономічного бартеру та основні вимоги при його здійсненні. Облік та оподаткування бартерних операцій. Поняття операцій з давальницькою сировиною. Особливості укладання договорів на переробку давальницької сировини. Облік та оподаткування операцій з давальницькою сировиною.

Тема 9. Облік та оподаткування операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями

Поняття та загальні принципи здійснення іноземних інвестицій в Україні. Бухгалтерський облік операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями. Оподаткування операцій на підприємствах з іноземними інвестиціями. Особливості обліку фінансових результатів і розподілу прибутку. Сутність вільних економічних зон, їх види та типи. Офшорні компанії та їх типи, правові форми.

Тема 10. Особливості обліку доходів та оподаткування міжнародних вантажних перевезень

Організація зовнішньоекономічних автотранспортних перевезень. Документальне оформлення міжнародних автотранспортних перевезень. Особливості обліку доходів та оподаткування міжнародних вантажних перевезень.

Тема 11. Облік та оподаткування імпорتنних операцій за договором комісії (консигнації)

Поняття консигнаційних та комісійних операцій. Облік товарів, прийнятих на комісію (консигнацію). Облік та оподаткування консигнаційних операцій з нерезидентами. Облік та оподаткування комісійних операцій у зовнішньоекономічній діяльності.

Тема 12. Облік та оподаткування інших зовнішньоторгових операцій

Облік та оподаткування лізингових операцій. Повернення товару в режимі реекспорту: облік та оподаткування. Реімпорт бракованого товару: облік та оподаткування.

Тема 13. Оподаткування експортно-імпорتنних операцій та відображення їх у податковій звітності

ПДВ при експортно-імпорتنних операціях. Оподаткування податком на прибуток експортно-імпорتنних операцій. Податкова звітність за експортно-імпортними операціями.

Тема 14. Звітність суб'єктів зовнішньоторгової діяльності

Відображення в фінансовій звітності інформації про операції, здійснені в іноземній валюті. Звітність підприємств з іноземними інвестиціями. Консолідована фінансова звітність підприємств, розташованих в різних країнах. Інші форми звітності.

Тема 15. Аудит зовнішньоторгової діяльності

Основні нормативні акти, що регламентують порядок бухгалтерського обліку за зовнішньоторговими операціями. Об'єкт аудиту та джерела інформації. Порядок проведення аудиторської перевірки зовнішньоторгових операцій (за видами). Порядок тестування системи внутрішнього контролю. Рівень суттєвості і аудиторський ризик. Структура програми аудиту зовнішньоторгових операцій.

Список рекомендованої літератури

1. Бакурова О. А. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. А. Бакурова – К. : КНТЕУ, 2005. – 341 с.
2. Бутинець Ф. Ф. Облік зовнішньоекономічної діяльності : підруч. [для студ. вищ. навч. закладів спец. 7.050106 «Облік і аудит»] / Ф. Ф. Бутинець, І. В. Жиглей; за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – 3-тє вид., доповн. і переробл. – Житомир : Рута, 2006. – 388 с.
3. Гордієнко Н. І. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Н. І. Гордієнко, М. Ю. Карпушенко. – Х. : Страйд, 2006. – 304 с.
4. Кадуріна Л. О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / Л. О. Кадуріна. – К. : Видавничий дім «Слово», 2006. – 288 с.
5. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / [М. Ф. Огійчук, В. Г. Шандурська, М. І. Беленкова та ін.]. – К. : Алерта, 2009. – 332 с.
6. Облік зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : навч. посіб. / Я. С. Карп'як, [В. І. Воськало](#) ; [Нац. ун-т «Львів. політехніка»](#). — [Львів](#) : [Нац. ун-т «Львів. політехніка»](#), 2012. — 297 с.
7. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / В. С. Рудницький, В. І. Бачинський, В. О. Хомедюк, О. М. Боровик; [Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування](#). – Рівне, 2010. – 240 с.
8. Бухгалтерський облік в Україні: нормативна та методична база : навч. посіб. / Г. О. Партин (уклад.). – Львів : Магнолія плюс, 2006. – 264 с.
9. Волкова І. А. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / І. А. Волкова, М. В. Реслер, О. Ю. Калініна. – К. : Центр навч. літ., 2011. – 304 с.
10. Грабова Н. М. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках : навч. посіб. / Н. М. Грабова, Ю. Г. Кривонос. – 3-тє вид., доповн. – К. : А.С.К., 2006. – 416 с.
11. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козак, І. Ю. Сіваченко : К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 792 с.
12. Кононенко О. Валютні операції: загальні правила обліку / О. Кононенко // Бухгалтерський тиждень. – 2005. - № 44 (200) – с. 12 – 13.
13. Кононенко О. Валютні операції: купівля валюти та імпорту товарів / О. Кононенко // Бухгалтерський тиждень. – 2005. - № 47 (203) – с. 27 – 30.

14. Кулакова М. Кредити і депозити в валюті: враховуємо правильно / М. Кулакова // Все про бухгалтерський облік. – 2006. - №84 (1238). – с. 11-18
15. Макарець В. Бухгалтерський та податковий облік курсових різниць / В. Макарець // Головбух. - 2006. - № 24 (407). – с. 22 – 24.
16. Макарець В. Облік операцій купівлі-продажу валюти / В. Макарець // Головбух. – 2006. - № 11 (394). – с. 18 – 21.
17. Михайлів З.В. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції : навч. посіб. / З. В. Михайлів, З. П. Гаталяк, Н. І. Горбаль. – Львів : вид-во НУ «Львівська політехніка». – 2004. – 244 с.
18. Небильцова В. М. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / В. М. Небильцова, О. В. Небильцова ; нац. ун-т харч. технологій. – К. : НУХТ, 2006. – 172 с.
19. Облік міжнародних операцій : Підручник; Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана [Кузьмінський Ю. А., Козак В. Г. та ін.] – К. : КНЕУ, 2006. – 332 с.
20. Періодичні видання: «Все про бухгалтерський облік», «Бухгалтерський облік та аудит», «Галицькі контракти», «Баланс», «Дебет-Кредит» та ін.
21. Стельмах Л. Курсові різниці при здійсненні торгівельним підприємством експортно-імпорتنих операцій / Стельмах Лілія // Все для бухгалтера в торгівлі. – 2006. – № 13 (159). – с. 33 – 36.
22. Сук Л. К. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. для дистанц. навч. / Л. К. Сук, П. Л. Сук ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». – К. : Ун-т «Україна», 2006. – 274 с.
23. Фінансові інструменти . Звітність та бухгалтерський облік (грудень 2006): Керівництво для користувачів щодо офіц. тексту МСБО 32, МСБО 39 та МСФЗ 7 : пер. з англ. – К. : Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2007. – 569 с.
24. Чебанова Н. В. Фінансова звітність підприємств : навч. посіб. / Чебанова Н. В., Чупир Т. Я., Василенко Ю. А. – Х. : Вид. дім «Фактор», 2006. – 444 с.
25. Янишин Я.С. Облік зовнішньоекономічної діяльності : метод. реком. для викон. практ. робіт та самост. роботи студ. / Я.С. Янишин, О. С. Прокопишин // Львів : ЛНАУ, 2015. – 50 с.

7. КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Тема 1. Теоретичні основи консолідованої фінансової звітності

Економічна сутність об'єднання бізнесу. Мета і значення об'єднання бізнесу. Облік і підходи до об'єднання бізнесу. Структура групи. Методи обліку групи. Теорії консолідації фінансової звітності. Міжнародні підходи до консолідації фінансової звітності. Форми консолідованої фінансової звітності за МСБО. Правове регулювання консолідації фінансової звітності в Україні.

Тема 2. Особливості складання консолідованої звітності за МСФЗ

Основні аспекти складання консолідованої фінансової звітності за МСФЗ. Основні методи консолідації звітності за МСФЗ. Етапи консолідації фінансової звітності. Проблемні аспекти складання консолідованої фінансової звітності за МСФЗ. Законодавство Європейського Союзу, МСБО і МСФЗ з питань консолідованої фінансової звітності.

Тема 3. Форми консолідованої фінансової звітності за МСБО

Основні форми консолідованої фінансової звітності: Звіт про фінансовий стан, Звіт про сукупні доходи, звіт про прибуток або збиток за період, Звіт про зміни у власному капіталі.

Вимоги до складання консолідованої фінансової звітності за П(С)БО 1, 2, 19, 21, 27. Визначення справедливої вартості активів і зобов'язань. Етапи складання консолідованої фінансової звітності.

Порівняння вітчизняних та міжнародних методів в частині первинної консолідації фінансової звітності. Сутність гудвілу та особливості його відображення в обліку. Принципові відмінності у розрахунку гудвілу за МСФЗ та за національними стандартами.

Тема 4. Методики складання консолідованої фінансової звітності

Методика складання консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан), методика складання консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), методика складання консолідованого звіту про рух грошових коштів, методика складання консолідованого звіту про власний капітал, методика складання Приміток до консолідованої річної фінансової звітності.

Інформаційні джерела для складання консолідованого балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал. методика коригування залишків власного капіталу на початок року. Виправлення помилок і зміни у консолідованих фінансових звітах.

Тема 5. Облік операцій материнського капіталу та його дочірних підприємств

Облік інвестицій у дочірні підприємства. Методи первісного балансового оцінювання часток участі в капіталі, методами обліку інвестицій у дочірні підприємства, метод обліку придбання підприємств. Визначення справедливої вартості ідентифікованих активів, зобов'язань та непередбачених зобов'язань. Здійснення обліку частки меншості. Порядок формування собівартості фінансових інвестицій в дочірнє підприємство. Сутність та особливості методу «пропорційна консолідація». Методи первісного балансового оцінювання часток участі в капіталі підприємств.

Тема 6. Особливості обліку внутрішньогрупових операцій

Суть внутрішньогрупових операцій. Особливості обліку внутрігрупових операцій за видами: облік запасів, облік необоротних активів, облік амортизації активів, облік внутрішньо групових послуг, облік позик. Питання обліку внутрішньогрупових дивідендів, оголошених й сплачених після придбання. Порядок формування та визначення внутрігрупового сальдо. Види послуг компанії є в середині групи та порядок їх обліку.

Тема 7. Особливості складання консолідованої фінансової звітності в іноземній валюті

Суть фінансових операцій в іноземній валюті. Підходи до класифікації валют. Особливості переведення розрахунків у функціональну валюту. Особливості переведення розрахунків у валюту подання. Методи переведення звітів іноземних підприємств групи. Основні види фінансових операцій компанії в іноземній валюті. Особливості впливу валютного курсу на операції в «групі» та їх відображення в обліку.

Список рекомендованої літератури

1. Пантелеев В.П. Консолідація фінансової звітності. / В.П. Пантелеев, К.В. Безверхий. – К. : ДП «Інформаційно-аналітичне агенство», 2016. – 442 с.
2. Костюченко В. М. Консолідована фінансова звітність : міжнародний досвід та практика України [Текст] : навчально-практичний посібник / В. М. Костюченко. - К. : ЦУЛ, 2008. - 528 с.
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). Подання фінансової звітності. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_013.
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 27 (МСБО 27) Консолідована та окрема фінансова звітність [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_045.
5. Міжнародний стандарт фінансової звітності 10 Консолідована фінансова звітність [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_065/paran2#n2.
6. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» / Закон України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=52&ArtID=1205&PHPSESSID=fsngbn12marm6bnvmb3soa45r2>.
7. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 8 лютого 2014 року № 48 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
8. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність» : Наказ Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 628 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=92&ArtID=13630&PHPSESSID=jvfb84nh362qf3ojmgr8mj084>.
9. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств» : Наказ Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 627 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>.
10. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» : Наказ Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 627 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>.
11. Про холдингові компанії в Україні : Закон України від) від 13.03.2012 № 4498-VI (4498-17) [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
12. Сутність МСБО. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.grinchuk.lviv.ua/book/44/1959.html>.

8. ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

Тема 1. Міжнародні стандарти фінансової звітності, їх розробка та впровадження.

МСФЗ: роль, значення, мета та цілі їх розробки. Порядок створення МСФЗ. Сфера застосування МСФЗ. Мета та принципи складання МСФЗ. Застосування МСФЗ в Україні. Оцінка елементів фінансової звітності.

Тема 2. Концептуальна основа і перше застосування МСФЗ.

Концептуальна основа МСФЗ. Облікова політика за МСФЗ. Технічні аспекти трансформації фінансової звітності. Обліковий цикл та план рахунків за міжнародними стандартами.

Тема 3. Загальні питання складання та подання фінансової звітності.

Складання та подання балансу (Звіту про фінансовий стан) за МСФЗ. Складання та подання Звіту про фінансові результати (Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід) за МСФЗ. Складання та подання Звіту про рух грошових коштів за МСФЗ. Складання та подання Звіту про власний капітал (Звіт про зміни у власному капіталі) за МСФЗ. Сегментна звітність за МСФЗ. Примітки до фінансових звітів, виправлення помилок, зміни в облікових політиках та оцінках за МСФЗ.

Тема 4. Облік основних засобів, нематеріальних активів та інвестиційної нерухомості за МСФЗ.

Визначення, визнання та оцінка основних засобів. Облік амортизації основних засобів. Визначення, визнання, оцінка та амортизація нематеріальних активів. Розкриття інформації щодо основних засобів та нематеріальних активів у фінансовій звітності. Особливості обліку інвестиційної нерухомості.

Тема 5. Облік запасів, грошових коштів, їх еквівалентів та дебіторської заборгованості за МСФЗ.

Визначення запасів та їх оцінка. Облік руху запасів. Визначення чистої вартості реалізації запасів. Розкриття інформації щодо запасів у фінансовій звітності. Визначення грошових коштів та їх еквівалентів і розкриття інформації щодо грошових коштів та їх еквівалентів у фінансовій звітності. Дебіторська заборгованість, критерії її визнання, класифікація та оцінка. Розкриття інформації щодо дебіторської заборгованості у фінансовій звітності.

Тема 6. Облік власного капіталу, зобов'язань та виплат працівникам за МСФЗ.

Визначення власного капіталу, його структура та призначення. Класифікація капіталу та його оцінка. Розкриття інформації щодо власного капіталу у фінансовій звітності. Зобов'язання, критерії їх визнання, класифікація та оцінка. Облік довгострокових та поточних зобов'язань. Облік виплат працівникам. Розкриття інформації щодо кредиторської заборгованості у фінансовій звітності

Тема 7. Облік доходів, витрат і фінансових результатів за МСФЗ.

Облік витрат діяльності підприємства. Облік доходів діяльності підприємства. Облік фінансових результатів. Облік прибутку на акцію

Тема 8. Зв'язані сторони і консолідована звітність.

Інвестиції в асоційовані підприємства. Об'єднання бізнесу. Консолідована фінансова звітність. Спільна діяльність.

Тема 9. МСФЗ та МСБО на підприємствах малого бізнесу.

Форми організації малого бізнесу. Облікова політика на підприємствах малого бізнесу. Склад і форми звітності підприємств малого бізнесу.

Список рекомендованої літератури

1. Войнаренко М. П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту : Навч. посіб. / М. П. Войнаренко, Н. А. Пономарьова, О. В. Замазій – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
2. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : навч. посіб. / І. В. Жолнер – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
3. Облік і звітність за міжнародними стандартами [Текст] : навч. посіб. / О. В. Небильцова [та ін.] ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2011. - 453 с.

4. Облік і звітність за міжнародними стандартами [Текст] : навч. посіб. / З. В. Задорожний [та ін.] ; Терноп. нац. екон. ун-т. - 2-е вид., перероб. і допов. - Тернопіль : ТНЕУ, 2014. - 445 с.
5. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. / С. Ф. Голов, В. Н. Костюченко. – К. : Лібра, 2004. – 880 с.
6. Голов С. Ф. Международные стандарты финансовой отчетности : вопросы, тесты, упражнения. / С. Ф. Голов, В. Н. Костюченко, Н. Г. Богатко. – К. : Либра, 2007. – 320 с.
7. МСФЗ : практика застосування // Все про бухгалтерський облік. – 2014. - №56-57. – С. 3 – 63.
8. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2010 року / [Пер. з англ. мови О. Л. Ольховікова, О. В. Селезньов, О. В. Гик, С.Г. Біндер. – К. : Фенікс, 2010. – 846 с.
9. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку / Перекл. з англ. за ред. С. Ф. Голова. – К.: Федерация професійних бухгалтерів і аудиторів України, 1998 – 736 с.
10. Офіційний сайт Міністерства фінансів України: www.minfin.gov.ua
11. Облік і звітність за міжнародними стандартами [Текст] : навч. посіб. / Задорожний З. В. [та ін.]. - Тернопіль : ТНЕУ, 2011. – 659 с.
12. Податковий Кодекс / Голос України від 04.12.2010 – № 229, / № 229-230 /
13. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 року // Бухгалтерський облік і аудит. – №2, 2000р.
14. Скотнікова Л.П. Бухгалтерський облік і фінансова звітність на підприємстві : навчально-методичний посібник / Л.П. Скотнікова, Т.А. Миланич, О.О. Солодовнік. – Харків : ВД «Інжек», 2003. – 328 с.
15. Сук Л. К. Організація та реформування бухгалтерського обліку і фінансової звітності / Л. К. Сук // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2000. - №2. – С.348-51.
16. Стандарти бухгалтерського обліку в Україні // Все про бухгалтерський облік – Спецвипуск. – 2007. - №18.
17. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за МСБО : метод. рекомендації / за ред. С. Ф. Голова. – Вінниця : Консоль, 2003 – 120 с.
18. Харченко А., Мирошніченко В. МФСО: ключ до нових стандартів [Електронний ресурс]. Режим доступу до док. –<http://news.finance.ua/ru/~2/0/all/2011/09/10/251287>

9.МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 1. Наука як продуктивна сила

Сутність науки та її цілі. Функції науки. Класифікація наук. Мета і завдання фундаментальних та прикладних наук. Організація науково-дослідної діяльності в Україні. Категорії наукових і науково-педагогічних працівників. Показники наукового потенціалу країни, результатів наукової та науково-дослідної роботи.

Формування вченого як особистості та режим його праці. Особливості творчої праці в дослідницькій роботі. Основні психофізіологічні риси діяльності вчених. Проблема підтримання працездатності вченого.

Тема 2. Філософські та загальнонаукові методи економічних досліджень

Загальна характеристика методів економічних досліджень. Функції і риси методів. Класифікація методів. Філософські (фундаментальні) методи дослідження. Діалектичний метод пізнання. Загальнонаукові методи дослідження. Аналіз і синтез. Індукція і дедукція. Аналогія і моделювання. Абстрагування і конкретизація. Системний аналіз. Аргументація. Формалізація. Спостереження.

Тема 3. Конкретно-наукові методи дослідження

Історичний метод. Абстрактно-логічний метод. Статистико-економічний метод. Монографічний метод. Розрахунково-конструктивний метод. Балансовий метод. Комплексно-програмно-цільовий метод. Експериментальний метод. Економіко-математичний метод. Соціологічний метод.

Тема 4. Методи опитування в економіці

Суть та особливості опитування. Умови отримання достовірної і надійної інформації. Заходи для посилення надійності одержуваної інформації.

Види опитування. Одноразове і багаторазове. Усне, письмове, інтернет-опитування. Просте і поглиблене опитування.

Метод інтерв'ю. Інтерв'ю стандартизоване, напівстандартизоване та вільне. Вільні нестандартні і формалізовані інтерв'ю. Основні фази ведення інтерв'ювання.

Тема 5. Анкетний метод дослідження

Суть та особливості анкетування. Умови застосування анкетного методу. Організація анкетного дослідження та приготування до нього. Питання анкети. Відкриті і закриті. Черговість питань в анкеті. Правила побудови анкети. Вимоги до загальної структури анкети.

Тема 6. Організація наукового дослідження

Сутність наукових досліджень та їх класифікація. Основні етапи в організації наукових досліджень. Вибір проблеми та конкретизація теми дослідження. Актуальність теми. Визначення мети та завдань наукового дослідження. Об'єкт і предмет дослідження. Формування робочої гіпотези. Встановлення наукової новизни і практичної значимості.

Основи методики планування наукового дослідження. Робочий план. Календарний план-графік наукового дослідження. Схема обґрунтування теми наукового дослідження.

Стратегії наукових досліджень. Лінійна, циклічна, розгалужена, адаптивна стратегія, стратегія приростів наукового дослідження, випадковий пошук.

Впровадження результатів наукових досліджень та їх ефективність. Види ефективності наукових досліджень.

Тема 7. Інформаційна база наукових досліджень

Роль інформації в наукових документах. Критерії визначення її якості. Класифікація джерел наукової інформації. Класифікація наукових документів. Первинні і вторинні наукові документи.

Способи передачі змісту наукового документа в науковому дослідженні. Цитування та інтерпретація тексту. Режим доступу до наукової інформації. Відкрита інформація та інформація з обмеженим доступом. Структура і призначення наукових документів. Форми сигнальної інформації.

Принципи збору інформаційного матеріалу. Робота з літературними джерелами. Правила складання бібліографії.

Тема 8. Основні положення наукової методології

Місце теорії в наукових дослідженнях. Наукова ідея, гіпотеза, категорія. Методологія і методи наукового пізнання. Загальна методологія і часткова методологія. Метод. Методика. Метод науки. Діалектичний підхід в наукових дослідженнях. Метафізичний метод.

Основні групи загальних методів наукового дослідження. Емпіричні методи. Методи, які використовуються як на емпіричному, так і на теоретичному рівнях. Методи теоретичного дослідження. Умовивід. Правила аргументації. Спеціальні методи економічних досліджень. Методи збору та узагальнення інформації. Правила побудови таблиць. Методи аналізу. Методи прогнозування. Методи моделювання.

Тема 9. Евристичні методи досліджень

Суть евристичних методів та їх моделі. Поняття евристики. Основні евристичні методи досліджень. Метод “мозкового штурму”. Метод “конференції ідей”. Метод експертних оцінок. Метод Дельфі. Метод контрольних запитань. Методи асоціацій та аналогій. Морфологічний аналіз. Функціональний аналіз.

Тема 10. Презентація результатів науково-дослідної роботи

Оформлення науково-дослідної роботи. Оприлюднення результатів наукових досліджень як елемент наукової діяльності. Форми оприлюднення. Функції наукових публікацій. Наукова стаття та основні вимоги до її оформлення. Елементи наукової статті. Мова та стиль наукового дослідження. Процес підготовки наукової публікації. Науковий виступ, участь у наукових дебатах. Використання в науковому виступі ілюстративного матеріалу.

Список рекомендованої літератури

1. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посіб. / за ред. А. А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. – 280 с.
2. Єрина А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень : навч. посібн. – К. : Центр учбової літератури, 2004. – 212 с.
3. Мочерний С. В. Методологія економічного дослідження / С. В. Мочерний. – Львів : Світ, 2001. – 415 с.
4. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
5. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / В. І. Романчиков. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 254 с.
6. Стадник М.Є. Методика економічних досліджень / М.Є. Стадник : курс лекцій. – Львів, 2005. – 88 с.
7. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень : підручник / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. – К. : Знання, 2007. – 317 с.
8. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень : навчальний посібник / Н. В. Чупріна. – К. : КНУТД, 2009. – 246 с.
9. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. / В.Є. Юринець : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : ЛНУ, 2011. – 179 с.
10. Яцків М.І. Теорія економічного аналізу / М.І. Яцків. – Львів : Світ, 1993. – 216 с.

10. ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

Тема 1. Значення та теоретичні засади фінансового аналізу.

Сутність та необхідність використання фінансового аналізу. Завдання фінансового аналізу, його основні цілі та особливості. Предмет, об'єкт та суб'єкти фінансового аналізу. Принципи фінансового аналізу. Види фінансового аналізу. Характерні особливості зовнішнього та внутрішнього фінансового аналізу.

Класифікація методів і прийомів фінансового аналізу. Формалізовані і неформалізовані методи аналізу. Сучасна методика оцінювання фінансових звітів: горизонтальний та вертикальний порівняльний аналіз, факторний метод фінансового аналізу, метод відносних показників. Методи порівняльного аналізу та особливості їх застосування.

Моделювання та аналіз факторних систем фінансових показників. Детермінований та стохастичний аналіз. Типи та основні прийоми детермінованого моделювання. Способи оцінки впливу факторів у детермінованому моделюванні факторних систем.

Система показників фінансового аналізу. Показники майнового стану. Показники ліквідності та платоспроможності. Показники фінансової стійкості. Показники ділової активності. Показники рентабельності.

Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу.

Загальна характеристика інформаційного забезпечення фінансового аналізу. Склад і зміст фінансової звітності як основного джерела інформації для фінансового аналізу. Мета фінансової звітності. Основні вимоги до складання фінансової звітності.

Зміст, структура, призначення основних форм фінансової звітності. Склад і структура бухгалтерського балансу; його значення для фінансового аналізу. Склад і структура активу форми №1 «Баланс». Основні складові пасиву форми №1 «Баланс». Методи фінансово-аналітичного оцінювання балансу підприємства.

Характеристика і особливості форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)». Порядок формування чистого фінансового результату у формі №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)». Чистий фінансовий результат – сполучна ланка між пасивом форми №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та формою №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)».

Характеристика і особливості форми № 3 «Звіт про рух коштів». Непрямий та прямий метод визначення чистого грошового потоку та бланки форми №3 призначені для цього. Характеристика і особливості форми № 4 «Звіт про власний капітал». Види взаємозв'язку форм фінансової звітності. Консолідована фінансова звітність.

Тема 3. Загальна оцінка фінансового стану підприємства

Значення й методи аналізу майна підприємства. Аналіз валюти балансу. Аналіз динаміки складу та структури активів балансу. Завдання, основні напрямки та інформаційне забезпечення аналізу необоротних активів. Аналіз наявності та стану основних фондів і нематеріальних активів. Аналіз ефективності використання нематеріальних активів та основних фондів.

Оборотні активи підприємства: їх склад і структура. Зміст, завдання та основні напрямки аналізу оборотних активів. Оцінка залежності ризику втрати ліквідності та ефективності від величини поточних активів. Монетарні і немонетарні оборотні активи. Оцінка структурних змін у вартості оборотних активів. Аналіз ефективності використання оборотного капіталу.

Аналіз динаміки складу і структури пасиву балансу. Фактори, що впливають на співвідношення власних і залучених коштів. Оцінка структури капіталу. Власний капітал підприємства: сутність та складові елементи. Аналіз складу, структури залученого капіталу.

Основні напрямки поліпшення використання майна підприємства та оптимізації джерел його формування. Матричний баланс, та його застосування для аналізу складу та джерел формування майна підприємства.

Тема 4. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства

Сутність ліквідності і платоспроможності та їх значення при оцінці фінансового стану підприємства. Зміст та послідовність аналізу ліквідності підприємства, основні стадії її оцінки.

Класифікація активів за ознакою ліквідності. Найбільш ліквідні активи. Активи, які швидко реалізуються. Активи, які повільно реалізуються. Важкореалізовані активи. Групування пасивів за ознакою терміновості їх погашення. Негайні пасиви. Короткострокові пасиви. Довгосторові пасиви. Постійні пасиви. Фактори, що впливають на пропорції груп поточних активів з різним ступенем ліквідності.

Аналіз ліквідності балансу. Зіставлення елементів активів з відповідними елементами пасиву основний спосіб оцінки ліквідності підприємства. Система показників ліквідності: методика їх розрахунку, економічна інтерпретація. Основні фактори, що впливають на підвищення ліквідності.

Зміст та основи напрямки здійснення аналізу платоспроможності підприємства. Система критеріїв оцінювання платоспроможності підприємства.

Напрями забезпечення платоспроможності підприємства.

Тема 5. Аналіз фінансової стійкості підприємства.

Сутність фінансової стійкості підприємства та її значення для оцінки його фінансового стану. Завдання та основи аналізу фінансової стійкості підприємства. Класифікація джерел коштів для аналізу фінансової стійкості підприємства. Власний оборотні кошти. Загальні джерела покриття запасів. Нормальні джерела покриття запасів. Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості. Типи фінансової стійкості. Оцінка запасу фінансової стійкості підприємства.

Аналіз фінансової стійкості підприємства на основі часткових відносних показників. Коефіцієнт фінансової автономії, його суть, оцінка та економічна інтерпретація. Методика визначення та аналізу коефіцієнта фінансової стійкості. Особливості визначення та аналізу коефіцієнтів маневреності власного капіталу та маневреності оборотних активів.

Основні чинники, що впливають на фінансову стійкість підприємства.

Тема 6. Аналіз ділової активності підприємства.

Поняття ділової активності та її місце в оцінці фінансового стану підприємства. «Золоте правило розвитку підприємства» як напрям загальної кількісної оцінки його ділової активності.

Розрахунок оборотності мобільних коштів, матеріальних оборотних коштів, капіталу, готової продукції, дебіторської та кредиторської заборгованості, власного капіталу, фондівіддачі основних засобів та інших позаоборотних активів, середнього терміну обороту дебіторської та кредиторської заборгованості. Визначення тривалості виробничого, фінансового та операційного циклу підприємства.

Основні фактори, що визначають перспективи розвитку підприємства, кількісна оцінка їх впливу. Аналіз стійкості економічного зростання підприємства.

Тема 7. Аналіз грошових потоків.

Поняття грошового потоку та його значення для фінансової діяльності підприємства. Класифікація грошових потоків підприємства: їх характеристика і аналіз. Класифікація вхідних та вихідних грошових потоків у господарській діяльності підприємства. Аналіз грошових коштів від основної, інвестиційної і фінансової діяльності.

Поняття чистого грошового потоку. Розрахунок чистого грошового потоку від різних видів діяльності. Прямий та непрямий методи оцінки руху грошових коштів: способи здійснення, їх переваги і недоліки. Основні причини невідповідності величин грошових потоків сумі отриманого прибутку.

Аналіз грошових потоків із застосуванням системи коефіцієнтів. Ліквідний грошовий потік та його розрахунок. Принципи управління грошовими потоками. Шляхи поліпшення управління грошовими потоками.

Тема 8. Аналіз показників рентабельності

Сутність понять «прибуток» і «рентабельність» та їх значення для оцінки результатів діяльності підприємства.

Показники прибутку та рентабельності у фінансовому аналізі. Вертикальний та горизонтальний аналізи формування фінансових результатів підприємства. Значення та завдання аналізу фінансових результатів. Аналіз рівня, динаміки та структури фінансових результатів діяльності підприємства. Факторний аналіз прибутку від операційної діяльності.

Аналіз формування чистого прибутку. Аналіз впливу використання чистого прибутку на фінансовий стан підприємства.

Характеристика показників рентабельності та методика їх розрахунку. Основні показники рентабельності : рівень рентабельності витрат та норма прибутку. Допоміжні показники рентабельності: рентабельність продажів, рентабельність власного капіталу, рентабельність активів підприємства, період окупності власного капіталу. Оцінка показників рентабельності.

Тема 9. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства

Інвестиційна діяльність підприємств як складова фінансового аналізу. Інвестиції, їх класифікація, види. Факторний аналіз структури довгострокових інвестицій та джерел їх фінансування. Аналіз факторів, які впливають на формування потреби в додаткових капіталовкладеннях. Оцінка показників: відносної забезпеченості підприємства основними фондами, інвестиційної активності, інноваційної відповідності.

Мета та завдання інвестиційного аналізу. Аналіз ефективності реальних інвестицій. Закон вартості грошей у часі. Майбутня вартість грошей. Теперішня вартість грошей. Дисконтування. Чистий приведений дохід – критерій ефективності реальних інвестицій.

Аналіз ефективності фінансових інвестицій. Система методів і моделей дослідження ефективності фінансових інвестицій. Методи традиційного аналізу цінних паперів. Методи технічного аналізу цінних паперів. Методи інтегральної оцінки цінних паперів і фінансових інструментів

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства або інвестиційного проекту. Рентабельність інвестиційного проекту. Період окупності інвестиційного проекту.

Тема 10. Діагностика кризових явищ на підприємстві із застосуванням різних методичних підходів

Причини банкрутства та його стадії. Фактори зовнішнього та внутрішнього середовища, що зумовлюють фінансову кризу на підприємстві Алгоритм інтегральної оцінки загрози банкрутства підприємства. Застосування дискримінантного аналізу при прогнозуванні ймовірності банкрутства підприємства. Багатофакторні моделі діагностики банкрутства підприємства. Z-критерій Альтмана.

Застосування SWOT-аналізу при діагностиці кризових явищ на підприємстві. Фінансова стратегія підприємства як засіб подолання кризових явищ. Генеральна фінансова стратегія. Оперативна фінансова стратегія.

Список рекомендованої літератури

1. Яців І.Б. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / І. Б. Яців, В. В. Липчук, Н. І. Райтер. – Львів : Ліга-прес, 2015. – 238 с.
2. Деєва Н. М. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / Н. М. Деєва, О. І. Дедіков – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 328 с.
3. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз. Підручник. / Г.О. Крамаренко , О.Є. Чорна – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 392 с.
4. Измайлова К.В. Сучасні технології фінансового аналізу: Навчальний посібник. – К.: МАУП, 2003. – 148с.
5. Заруба О.Д. Основи фінансового аналізу і менеджменту. – К.: УФІМБ, 1995. – 105 с.
6. Комаринський Я., Яремчук І. Фінансово-інвестиційний аналіз. – К.: «Книга пам'яті України», 1996. – 298 с.
7. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: навч.посібник. – К.: «Знання», 2000. – 378 с.
8. Лапішко М.Л. Основи фінансово-статистичного аналізу економічних процесів. – Львів: Світ, 1995. – 328 с.
9. Мних Є.В. Аналіз фінансового стану і фінансових результатів діяльності підприємства. – К.: НМКВО, 1993. – 60 с.
10. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч.посіб. / Г. В. Савицька – К.: Знання, 2005. – 662 с.

11. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз : навч. посіб. / Н. В. Тарасенко. – Львів: Новий світ, 2004. – 344 с.
12. Чернелевський Л.М. Аналіз діяльності підприємств та банківських установ : економічний, фінансово-інвестиційний, стратегічний : підручник / Л. М. Чернелевський, Н. Г. Слободян, О. В. Михайленко. – К. : «Хай-Тек Прес», 2009. – 640 с.